

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Enfermería Laboral	Código	750G01022	
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Castro Pastor, Avelino	Correo electrónico	avelino.castro.pastor@udc.es	
Profesorado	Castro Pastor, Avelino	Correo electrónico	avelino.castro.pastor@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	Con esta materia preténdese dar a coñecer o alumno a relación existente entre o traballo e a saúde. Principalmente abordaranse as formas en que o traballo pode influír na saúde e os riscos derivados do traballo e a forma de evitalos.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A28	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
A29	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
A30	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
A38	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
A56	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B10	Capacidade para adaptarse ás situacións novas.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B20	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C13	CB5 Que os estudantes desenvolveran aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores con un alto grao de autonomía

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Descibir a normativa vixente en materia de saúde laboral e prevención de riscos laborais	A30 A56	B5 B6 B7 B10 B12 B20
Diferenciar os riscos para a saúde derivados do traballo	A30	B5 B7 B12	C6 C13

Identificar e aplicar os sistemas de avaliación e as medidas de prevención dos riscos para a saúde no ámbito laboral.	A28	B5	C13
	A29	B6	
	A30	B7	
	A38	B10	
		B12	
	B20		

Contidos	
Temas	Subtemas
U.D. 1.- Conceptos xerais de saúde Laboral. Marco conceptual da Enfermaría do Traballo.	<ul style="list-style-type: none"> - Lei de P.R.L. - Regulamento dos Servizos de Prevención - Disposicións, Ou.M. e R.D. - A Especialización en Enfermaría do Traballo. Funcións no Campo da Saúde Laboral.
U.D. 2.- Área Preventiva. Técnicas de Prevención de Riscos Laborais.	<ul style="list-style-type: none"> - Seguridade no Traballo - Hixiene Industrial - Ergonomía e Psicosocioloxía aplicada á Prevención
U.D. 3.- Promoción da Saúde no Traballo.	<ul style="list-style-type: none"> - O Traballo e a Saúde - Riscos Profesionais - Factores de Risco - Accidente de Traballo - Enfermidade Profesional
U.D. 4.- Vixilancia da saúde.	<ul style="list-style-type: none"> - Conceptos - Normativa - Principais Patoloxías Laborais

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A56 B5	1	0	1
Traballos tutelados	A38 B5 B7 B10 B12	12	50	62
Análise de fontes documentais	A29 A30 A56 B20 C6	5	15	20
Presentación oral	B7 C1	1	0	1
Proba mixta	A29 A30 A38 A56	2	0	2
Sesión maxistral	A28 B6 C7 C13	21	42	63
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación pormenorizada da materia. Obxectivos, horarios, contidos e criterios de avaliación.
Traballos tutelados	Realizaranse ao longo do semestre diferentes traballos en grupo, preferiblemente de 5 alumnos/as. As diferentes temáticas a traballar comunicaranse oportunamente por moodle.
Análise de fontes documentais	Ao longo do semestre facilitarase aos alumnos/as diferentes materiais que deben revisar e utilizar nos diferentes traballos propostos.
Presentación oral	Presentación oral do traballo tutelado.
Proba mixta	O exame da materia consistirá nunha proba de preguntas tipo test de resposta única ou de preguntas de tipo resposta curta.
Sesión maxistral	A maior parte dos contidos desta materia desenvolveranse mediante leccións maxistrais participativas con apoio de materiais audiovisuais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada desenvolverase de forma programada nos horarios das tutorías do profesor.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A29 A30 A38 A56	Faranse preguntas curtas ou de opción múltiple sobre os contidos publicados nesta guía didáctica.	50
Traballos tutelados	A38 B5 B7 B10 B12	O traballo en grupo é obrigatorio. Valorarase principalmente o rigor na realización destes. A valoración dos traballos inclúe a análise das fontes documentais, a participación activa nos grupos e a calidade do traballo.	25
Presentación oral	B7 C1	Exposición oral pública do traballo supervisado presencialmente ou en equipos (se non se pode realizar presencialmente por causas xustificadas)	25

Observacións avaliación

Cada unha das metodoloxías de avaliación manteranse superadas durante o mesmo curso académico sempre que superen a puntuación mínima de cada proba.

MATRICULA PARCIAL Os alumnos/as de matrícula parcial, deben entregar os traballos en tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

SEGUNDA OPORTUNIDADE E OUTRAS Os alumnos/as de segunda oportunidade e outras, deben entregar os traballos en tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

OPORTUNIDADE ADIANTADA Os alumnos/as da oportunidade adiantada, deben entregar os traballos en tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

MATRICULA DE HONRA Segundo normativa académica

NON PRESENTADO Ausencia o día da proba obxectiva

"A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto lla comisión da falta prodúcese na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario".

SOLICITUDE DE DISPENSA ACADÉMICA POR PARTE DOS ALUMNOS CON MATRICULA PARCIAL SEGUN A NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO E A PERMANENCIA E A PROGRESIÓN DÚAS ESTUDANTES DE GRAO E MÁSTER UNIVERSITARIO NA UNIVERSIDADE DA CORUÑA (Aprobada polo Consello Social do 04/05/2017)

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Anibal C (1993). Acerca de la Salud de los Trabajadores. Madrid: Confederación Sindical e Comisiones Obreras - Fundación Mapfre (1992). Manual de Seguridad en el Trabajo. Madrid: Mapfre - Fundación Mapfre (1997). Manual de Ergonomía. 2ª ed.. Madrid: Mapfre - Gestal Otero JJ (2003). Riesgos Laborales del Personal Sanitario 3ª ed.. Mc Graw-Hill-Interamericana - Gómez Etchebarría G (1995). Manual para la Prevención de Riesgos Laborales. Bilbao: CISS - Marqués Marqués F, Moline Marco J L, Moreno Saenz N, Pérez Nicolas J, Solé Gómez M D (2001). Salud y Medicina del Trabajo. Madrid: INSHT - Instituto Carlos III (). Medicina y Seguridad del Trabajo. Instituto Carlos III - Pita López X, Romero Martín M, Quintas Fernández C, Franco Suanzes de la Hidalga H (2000). Prevención de Riesgos en Centros Sanitarios. A Coruña: In Fieri - Ramazzini B (1999). Tratado de las Enfermedades de los Artesanos. Madrid: INSHT - B.O.E. (1995). Ley de Prevención de Riesgos Laborales. 31/1995. B.O.E. nº 269, 10/11/1995. B.O.E. - B.O.E. (1997). Reglamento de ls Servicios de Prevención. Real Decreto 39/1997. B.O.E. n 27, 31/1/1997. B.O.E. - Bestraten M. (1999). Seguridad en el Trabajo. . Madrid: INSHT - Cortés JM (2004). Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales. Seguridad e Higiene del Trabajo. 7ª ed. Madrid: Tébar - B.O.E. (1959). Decreto 1036/1959 de 10 de junio, del Ministerio de Trabajo, por el que se reorganizan los Servicios Médicos de Empresa. B.O.E. n 148. B.O.E. - DOGA (1999). Orde do 10 de setembro de 1999 pola que se regulan as competencias da autoridade sanitaria establecidas no Regulamento dos Servizos de Prevención aprobado pola Real Decreto 39/1997. DOGA. n 186, 24/9. DOGA - Fernandez I. (1998). Condiciones de Trabajo y Salud. 2ª ed. Madrid: INSHT - Gestal Otero, JJ. (1993). Riesgos del Personal Sanitario. 2ª ed. Madrid: Interamerican -Mc-Hill - Guasch J. (1998). Higiene Industrial. Madrid: INSHT - Nogareda C. (1998). Ergonomía. Madrid: INSHT - INSHT (-----). Fichas Técnicas y Guías prácticas. Evaluación de Riesgos Laborales (Textos on line). INSHT - INSHT (-----). Condiciones de Trabajo. Evaluación de las Condiciones de Trabajo en las PYMES. (Textos on line). INSHT - INSHT (-----). Fichas Técnicas y Guías prácticas. Manual de Procedimientos de prevención de riesgos laborales. Guía de elaboración. (Textos on line). INSHT - Benavides F, Ruiz-Frutos C, Garcia A M. (2000). Salud Laboral. Conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales. 2 ed.. Barcelona: Masson - (). .
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumprir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saudable e sostible ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol":1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:1.1. Solicitarse en formato virtual e/o soporte informático1.2. Realizarse en formato dixital sen necesidade de imprimilos1.3. De realizarse en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizarse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a impresión de borradores.2.- Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural3.- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais4.- "Segundo recóllese nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarse linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/asde ambos os sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...)-Traballarse para identificar e modificar prexuízos e #actitude sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. -Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e propoñeranse accións e medidas para corrixilas."5.- Facilitarse a plena integración do alumnado que, por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades aínda acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitariaPLAXIO:"A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto Ila comisión da falta prodúcese na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario".

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías